

Treball Final de Màster

Apostant pel canvi: Una Proposta Diferent a l'IES Manuel Blancafort

Autor	Roger Batalla Carabassa
Data	16/05/2016
Màster	Màster de Formació de Professorat de Secundària UOC-UPF
Tutor UOC	Neus Ribalta Xicota
Tutor del Centre	Ma Àngels Garcia Coordinadora Pedagògica i orientadora
Centre de pràctiques	Institut Manuel Blancafort, La Garriga

Índex de continguts

Treball Final de Màster	1
Apostant pel canvi:.....	1
1. Presentació.....	5
2. Marc Teòric i Legal	8
3. Metodologia	11
3.1. Recerca del Tema	11
3.2. Recursos d'Aprenentatge	11
3.2.1. Activació de les Idees Prèvies.....	11
3.2.2. Plantejament de l'Activitat.....	12
3.2.3. Organització de l'Aula	12
3.2.4. Presentació de la Tasca	12
3.2.5. Avaluació	13
3.3. Acció al Centre.....	13
4. Acció educativa	14
4.1. Acció Indirecta.....	14
4.2. Acció Directa	15
4.2.1. Els Invertebrats – Unitat Didàctica de Ciències Naturals	15
4.2.1.1. Elements de la Nova Proposta	15
4.2.1.1.1. Treball Cooperatiu.....	15
4.2.1.1.2. Grups heterogenis.....	16
4.2.1.1.3. Ludificació	16
4.2.1.1.4. Webquest	16
4.2.1.1.5. Ús de les TIC	17
4.2.1.1.6. Autoavaluació i Co-avaluació	17
4.2.1.2. Desenvolupament de la Proposta	17
4.2.1.2.1. Cacem invertebrats	18
4.2.1.2.2. Classifiquem-los	18
4.2.1.2.3. Coneguem els Grups d'Invertebrats	18
4.2.1.2.4. Creem i Presentem el Mural Col·laboratiu.....	18
4.2.1.2.5. Ens avaluem	18
4.2.1.3. Aportacions del Plantejament Proposat	18
4.2.1.3.1. Autonomia Personal i Participació Activa en el Procés.....	18
4.2.1.3.2. Treball Competencial i Metacognitiu	19

4.2.1.3.3.	Inclusió Educativa Real.....	19
4.2.1.3.4.	Nivells de Motivació més Alts	19
4.2.1.3.5.	Seguiment del treball més enllà de l'aula	19
4.2.1.3.6.	Avaluació Diversificada i Centrada en el Procés	19
4.2.1.4.	Valoració.....	20
4.2.1.4.1.	Valoració dels Alumnes	20
4.2.1.4.2.	Valoració de les Docents	20
4.2.1.4.3.	Valoració Personal.....	21
4.2.2.	Habilitats Socials i Assertivitat – Una experiència docent a l'optativa d'Habilitats Socials	22
4.2.2.1.	Elements de la Nova Proposta	22
4.2.2.1.1.	Treball col·laboratiu i Intercanvi Entre Iguals	22
4.2.2.1.2.	Ús de les TIC	22
4.2.2.1.3.	Treball funcional i significatiu	22
4.2.2.1.4.	Autoavaluació i coavaluació	22
4.2.2.2.	Aportacions del Plantejament Proposat	23
4.2.2.2.1.	Treball Col·laboratiu Real.....	23
4.2.2.2.2.	Un Format Diferent	23
4.2.2.2.3.	Afavorir la Creativitat	23
4.2.2.2.4.	Obrir els Aprenentatges a Altres Espais del Centre	23
4.2.2.3.	Desenvolupament de la Proposta	23
4.2.2.3.1.	Habilitats socials.....	24
4.2.2.3.1.1.	Comencem el guió!	24
4.2.2.3.1.2.	1, 2, 3 i...Acció!	24
4.2.2.3.1.3.	Crispetes, si us plau!.....	24
4.2.2.3.2.	Assertivitat	24
4.2.2.3.2.1.	Què és l'assertivitat?.....	24
4.2.2.3.2.2.	Donem color a l'assertivitat!.....	24
4.2.2.4.	Valoració.....	24
4.2.2.4.1.	Valoració dels Alumnes	24
4.2.2.4.2.	Valoració de la Docent	24
4.2.2.4.3.	Valoració Personal.....	25
5.	Conclusions	26
6.	Bibliografia	29

7. Annexos documentals	32
Annex 1. Els Invertebrats – Acta de la Sessió	33
Annex 2. Els Invertebrats – Exemples de les Classificacions Inicials dels Invertebrats (Coneixement Previ).....	34
Annex 3. Els Invertebrats – Exemple de Preguntes al Plickers.....	36
Annex 4. Els Invertebrats – Formulari d’Autoavaluació Individual	37
Annex 5. Els Invertebrats – Formulari d’Autoavaluació Grupal	38
Annex 6. Els Invertebrats – Metodologia i Seqüenciació Didàctica	39
Annex 7. Habilitats Socials i Assertivitat – Rúbriques	51
Annex 8. Habilitats Socials i Assertivitat – Formulari d’Autoavaluació dels Vídeos.....	54
Annex 9. Habilitats Socials i Assertivitat – Formulari d’Autoavaluació Grupal	55
Annex 10. Habilitats Socials i Assertivitat – Metodologia i Seqüenciació Didàctica	56
Annex 11. Habilitats Socials i Assertivitat – Exemples de Pòsters de l’Assertivitat	64

1. Presentació

L'Institut Manuel Blancafort, on treballo com a educador d'educació especial i on he desenvolupat les pràctiques, és un centre públic situat a la Garriga, població de poc més de 15.000 habitants. És un centre de dues línies que ofereix ESO i Batxillerat, i compta actualment amb 42 professors per atendre 470 alumnes provinents de la Garriga i d'altres poblacions properes (el Figaró, Llerona, Bigues i Riells, l'Ametlla del Vallès...) En línies generals és un centre tranquil, amb poques incidències greus a nivell de comportament, i amb una majoria de l'alumnat e classe mitjana – alta.

Com educador a la Unitat de Suport d'Educació Especial (USEE) d'aquest centre donant suport al professorat dins de l'aula ordinària, i a través de les pràctiques del màster en l'especialitat d'orientació educativa, he pogut observar i analitzar estils docents diferents, pràctiques educatives diverses i formes de gestió de l'aula de moltes menes. Algunes d'elles les consideraria d'èxit tan pels resultats obtinguts pels alumnes com per la forma com s'ha dut a terme el procés d'aprenentatge. Però en una bona part, la base metodològica que s'utilitza en les dinàmiques a l'aula parteix d'una concepció tradicional que no ajuda a que tots els alumnes puguin assolir el seu màxim desenvolupament.

A l'Institut Manuel Blancafort els alumnes de l'USEE fan les matèries instrumentals en una aula específica amb un professor especialista, i la resta d'assignatures a l'aula ordinària amb la resta de companys amb el suport de l'educador un mínim d'una hora per matèria. Aquesta fórmula organitzativa, tot i que en línies generals funciona prou bé, no és la ideal ja que els alumnes, quan estan amb el gran grup, acaben formant pinya entre ells i difícilment se senten part del grup d'iguals: són "els de la USEE". Podríem dir que aquests alumnes estan integrats en el centre però no es troben inclosos. Com s'indica en el Document d'orientació sobre l'atenció a la diversitat (2013), la idea de les USEE hauria de partir, com totes les mesures d'atenció a la diversitat, dels principis que regeixen l'educació inclusiva, però la manera com es pot vertebrar en el centre queda focalitzada en la integració de l'alumnat. Els seus alumnes utilitzen el centre, però no es relacionen amb el grup ordinari d'una manera inclusiva; aprenen en el mateix espai però en molts casos queden aïllats, segregats a una segona línia d'interacció. La majoria d'activitats plantejades dintre de l'aula ordinària no permeten una inclusió real en les seves dinàmiques ja que normalment són tasques individuals o, si són en grup, se solen ajuntar entre ells, sense donar-se una interacció positiva amb la resta de companys. L'heterogeneïtat real, mitjançant la constitució d'equips de treball amb persones discapacitades i sense discapacitat, pràcticament és inexistent. A més, no sempre hi ha una personalització dels aprenentatges sinó que majoritàriament la proposta es centra en l'adquisició de continguts acadèmics, treballant d'una forma molt poc competencial, fet que dificulta encara més la inclusió de l'alumnat que topa amb barreres per a l'aprenentatge i la participació a l'aula (Both i Ainscow, 2002).

Aquesta organització difícilment pot canviar si les pràctiques educatives que es proposen a l'aula ordinària no s'estructuren d'una manera que afavoreixin el procés d'aprenentatge: en masses casos els plantejaments de base segueixen un esquema poc estructurat o parteixen d'una perspectiva molt acadèmica en què la dinàmica més comuna és escoltar un discurs, prendre apunts i fer exercicis. És aquest un bon punt de partida pels aprenentatges de tot l'alumnat? És una pràctica funcional i significativa que motivi als alumnes i els empenyi a tirar endavant de forma autònoma i amb un paper plenament actiu? És una proposta afavoridora del procés que permet oferir suport i acompanyament d'acord amb les característiques i necessitats de cada un dels alumnes? Rotundament crec que no. Seguint a Agelet i Bassedas (1997), cal un canvi que afavoreixi el desenvolupament integral de tot l'alumnat partint d'un principi d'inclusió educativa real, on l'intercanvi entre iguals des de la diferència, la personalització dels aprenentatges, i la funcionalitat i el treball competencial centrat en el guiatge docent del procés d'ensenyament–aprenentatge permeti deixar de banda les pràctiques educatives pròpies del segle XIX i ofereixi un paper central a l'alumnat en el desenvolupament actiu del seu propi procés.

L'anàlisi d'aquesta situació m'ha portat a plantejar l'aplicació pràctica i el treball de fi de màster com una oportunitat per crear i donar a conèixer un esquema-guia des d'on emmarcar les propostes educatives. Aquest esquema permetria activar els coneixements previs de l'alumnat, ajustar-ne la seva adequació a cada un dels alumnes, afavorir el treball competencial i l'autonomia de l'alumnat, i traslladar el paper del docent de transmissor a guia de tot aquest procés. Com diu Pujolàs (2003), només així aconseguirem que alumnes diferents puguin aprendre junts en un mateix centre i en una mateixa aula, fent que tots ells s'enganxin a l'escola.

Partint d'aquestes premisses els objectius generals d'aquesta proposta són els següents:

- Crear un esquema-guia que permeti emmarcar la pràctica educativa afavorint l'autonomia de l'alumnat, el treball competencial i el guiatge docent del procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Conscienciar al professorat de la necessitat de trobar un marc de treball comú que afavoreixi el desenvolupament integral de tot l'alumnat, donant a conèixer aquesta mena de pràctiques i estenent la seva posada en escena a diverses matèries dintre del centre.
- Augmentar els nivells d'inclusió educativa superant les barreres per a l'aprenentatge i la participació dins de l'aula ordinària.

Com a objectius específics, la creació d'aquest esquema-guia busca:

- Conèixer i activar les idees prèvies dels alumnes a partir de les quals generar la creació de coneixement.
- Crear l'espai necessari perquè l'intercanvi entre iguals sigui la base del procés d'aprenentatge dintre de l'aula.
- Afavorir el desenvolupament de competències metacognitives.
- Afavorir un acompanyament i suport ajustat a les necessitats de cada alumne des del guiatge docent.
- Introduir elements lúdics dintre de la pràctica educativa que n'afavoreixin la posada en escena augmentant-ne els nivells de motivació.

- Potenciar la creativitat en el desenvolupament de les activitats didàctiques plantejades.

2. Marc Teòric i Legal

La Llei Catalana d'Educació (LEC 12/2009) en el seu article 57 estableix que tots els centres educatius han de dur a terme les mesures pertinents per atendre la diversitat. És en aquest sentit que entenc la necessitat de posar sobre la taula la proposta que plantejo en aquest Treball. Cal anar un pas més enllà del que es continua fent darrere de la porta de moltes de les aules per poder establir, com defineix la llei, les mesures òptimes per assegurar el desenvolupament personal, emocional i social de tot l'alumnat que atenem, cosa que, com he pogut comprovar, actualment no estem aconseguint.

Seguint l'article 13 del Decret 143/2007, caldrà que centrem la nostra intervenció en atendre les necessitats educatives de l'alumnat per tal que pugui arribar a assolir les competències bàsiques, els objectius i els continguts de l'etapa corresponent. A través d'aquesta intervenció caldrà definir aquelles mesures que considerem més adients en cada cas i seguir el principi d'inclusió educativa tal i com esbossa el preàmbul de la LEC i defineix aquesta mateixa llei en els propis principis rectors del sistema educatiu (article 2). Però això només serà possible si activem i generem propostes que vagin més enllà de les que tradicionalment s'han establert dintre de les aules, on la transmissió d'informació per part del docent i la recepció passiva d'aquesta per part de l'alumnat han estat els elements que han marcat el procés d'ensenyament-aprenentatge.

La proposta que plantejo parteix dels **principis de treball competencial** establerts per Zabala i Arnau (2007):

- Partir dels coneixements previs de l'alumnat
- Tenir en compte els seus interessos i motivacions personals
- Buscar el grau més gran de significativitat possible per tal que les activitats puguin ser connectades d'una forma òptima amb la vida real dels alumnes.
- Oferir els reptes i les ajudes que cada alumne necessita tenint en compte les seves característiques personals, i respectant el ritme d'aprenentatge personal.
- Fer protagonista a l'alumnat en la construcció del seu propi coneixement, buscant el desig de saber coses noves, de formular-se preguntes, de reflexionar sobre el propi saber i sobre el seu propi procés d'aprenentatge.
- Entendre l'escola com un espai privilegiat d'aprenentatge i de creixement personal que permeti als alumnes a involucrar-se en el seu propi procés d'aprenentatge, donant-li l'oportunitat de què hi participi de forma activa.
- Afavorir els mecanismes que permetin desenvolupar les estratègies d'autonomia necessàries per desenvolupar-se de la forma més segura possible.
- Buscar la funcionalitat de tot allò que puguin aprendre, fent que els hi sigui el més útil possible, per tal de poder integrar-los de manera crítica i activa a la societat amb la intenció de millorar-la i transformar-la

Seguint el **model constructivista**, els aprenentatges s'han de construir activament per mitjà de la negociació social amb els altres fent que els entorns on es dona aquest aprenentatge hagin de partir de les premisses següents:

- Fomentar l'aprenentatge autoregulat
- Que l'aprenentatge tingui en compte el context
- Que aquest aprenentatge es doni principalment de forma col·laborativa

Per posar en pràctica aquest plantejament he partit de la base que cal desenvolupar una estructura d'aprenentatge que passi d'un model individualista i competitiu a un **model cooperatiu**, en el que l'intercanvi entre iguals permeti la construcció del coneixement. Des de la materialització d'aquesta estructura busquem instruir els alumnes en quelcom més que els continguts d'una determinada matèria ja que, com assenyala Johnson i Johnson (1997), amb les situacions d'aprenentatge cooperatiu els estudiants poden:

- Experimentar sentiments de pertinença, acceptació i suport
- Practicar les habilitats socials necessàries per poder mantenir unes relacions interpersonals positives
- Fer-se més sensibles a les conductes que els altres esperen d'ells aprenent les habilitats per respondre a aquestes expectatives.
- Veure les situacions i els problemes des de més d'una perspectiva

Com assenyala Johnson i Johnson (1999), la cooperació consisteix a treballar junts per assolir objectius comuns en una situació en la que els alumnes treballen per maximitzar els propis aprenentatges i els dels altres. En aquest sentit l'aprenentatge cooperatiu es sosté en dos elements fonamentals perquè es pugui dur a terme un autèntic aprenentatge:

- La necessitat de que l'alumne participi de forma activa i directa, no com un simple espectador
- L'ajuda mútua que els companys ens poden proporcionar per aprendre coses noves dels altres, rectificar, consolidar o refermar els aprenentatges ja assolits.

Com exposa Pujolàs (2003), la interdependència que genera el treball cooperatiu recau en el fet que tots els membres del grup tenen com a missió aconseguir un únic objectiu, aprendre, i que tots els membres de l'equip aprenguin fins al màxim de les seves possibilitats duent a terme el paper que cada un té assignat, ajudant-se i motivant-se entre ells, fent-se observacions per millorar el rendiment i exigint-se un esforç per arribar a adquirir allò que s'han proposat.

Per altra banda, seguint el principi d'inclusió cal apostar perquè aquesta organització cooperativa tingui una base de treball des d'**equips heterogenis** en els que alumnes amb característiques i necessitats diverses contribueixin a l'èxit de l'equip, i on tots aconseguixin aprendre més del que sabien inicialment a partir de l'ajustament i l'adequació proporcional dels criteris d'èxit. Seguint Stainback (2001), quan als alumnes que troben fortes barreres per aprendre i participar se'ls obren oportunitats d'aprenentatge adequades en poden treure molt més profit.

En aquest context la **figura docent** és clau i apareix com a facilitador de tot aquest procés, orientant a l'alumnat, donant pautes, proporcionant recursos, fent de guia i acompanyant l'aprenentatge, i establint des de la zona de desenvolupament pròxim els fonaments des d'on es crearan i se sustentaran les estructures que es vagin construint de forma progressiva a mesura que avanci tot el procés, esdevenint més proper a l'alumnat. En aquest sentit, i com exposa Duran (2004), els centres, sota el principi de la cooperació, esdevenen organitzacions que aprenen i que creen sentit de comunitat en la qual el professorat i l'alumnat comparteixen tot un procés en el qual no tan sols serem aprenents per tota la vida sinó també ensenyants, sent la finalitat última que entenem que ha de definir tot procés d'ensenyament-aprenentatge.

Per últim, com exposa Gardner (2006) en la teoria de les Intel·ligències Múltiples, cal tenir en compte la necessitat de considerar la **creativitat** com un fenomen multidisciplinar que no s'ha de prestar només des de l'abordatge d'una sola disciplina, com es sol fer habitualment, sinó oferint els espais i els recursos perquè es doni en qualsevol àrea del coneixement.

Per altra banda, des del seu Projecte Educatiu l'Institut Manuel Blancafort planteja dos objectius: la millora de la cohesió social i la millora dels resultats educatius. Seguint els plantejaments anteriors, la proposta que plantejo busca afavorir l'obtenció d'aquests dos grans objectius, podent arribar a implementar una metodologia diferent dintre de l'aula ordinària que afavoreixi el tractament de la diversitat seguint el principi d'inclusió que estableix la LEC i emmarca el propi PEC.

Si bé és cert que les característiques generals de l'alumnat del centre, exposades a l'apartat anterior, no sempre afavoreixen que es busqui la implementació de plantejaments didàctics diferents allunyats dels paràmetres més tradicionals i acadèmics al ser pràctiques que solen funcionar raonablement bé amb la majoria d'aquesta alumnat, el propi PEC estableix la necessitat de buscar nivells de col·laboració docent més elevats, des del treball interdepartamental i transversal, com a element clau per millorar el procés d'ensenyament-aprenentatge de tot l'alumnat.

En aquest sentit, la proposta que plantejo a continuació busca millorar, a partir de l'orientació i el suport a la tasca docent, aquests aspectes fent que tots els alumnes, tinguin les característiques i necessitats que tinguin, puguin seguir de la forma més òptima possible les propostes didàctiques que es plantegen dins de l'aula ordinària, millorant-ne el seu rendiment i la seva pertinença al grup.

3. Metodologia

3.1. Recerca del Tema

Com he exposat a la presentació, he identificat que una part significativa de les classes al centre es realitzen de manera tradicional, centrades en la transmissió d'informació i amb dinàmiques que plantegen un treball principalment individual. Les propostes dutes a terme a través d'aquestes dinàmiques solen ser poc significatives per l'alumnat, mancades de funcionalitat, i amb poca atenció a la diversitat de l'aula.

Així doncs, la proposta de treball va sorgir de la necessitat de fer un plantejament que afavorís l'autonomia de l'alumnat, potenciés el desenvolupament d'un treball en equip real, activés els coneixements previs, i on la creativitat fos un element important, amb l'objectiu de que el professorat prengués consciència que una altra manera de presentar la dinàmica de treball a l'aula és possible.

Aquesta proposta no pretén posar en qüestió el mètode tradicional de classe magistral però sí exposar la necessitat de dur a terme canvis que plantegin accions més innovadores, treballant elements que van més enllà dels continguts de la matèria i aposten per integrar de forma específica els aspectes més competencials.

3.2. Recursos d'Aprenentatge

Per dur a terme aquests canvis cal plantejar accions centrades en la posada en escena dins de l'aula d'estructures organitzatives i metodologies que permetin un procés d'aprenentatge molt més actiu i significatiu. En aquest sentit, he desenvolupat el procés següent:

1. Activació de les idees prèvies
2. Plantejament de l'activitat mitjançant formats diversos
3. Organització de l'aula que afavoreixi l'intercanvi entre iguals
4. Presentació de la tasca feta
5. Avaluació i comprovació dels aprenentatges

3.2.1. Activació de les Idees Prèvies

L'activació de les idees prèvies és un element fonamental a dos nivells. Per una banda permet que els alumnes comencin a connectar amb el tema que se'ls proposa, motivar-los a continuar amb les tasques que es plantejaran. Per altra banda, ens permet conèixer què saben els alumnes sobre el tema, ajudant als docents a establir el nivell d'on ha de partir. Podem plantejar-ho a través d'una activitat inicial, d'una pregunta, o d'una pluja d'idees (entre altres), i ho podem fer de forma global amb tot el grup classe o individualment. En qualsevol cas, la informació que obtindrem serà molt valuosa ja que els alumnes no són recipients buits on dipositar informació sinó que cal motivar-los i ajustar el procés adequadament perquè estiguin disposats a participar de forma activa en allò que els hi proposem.

3.2.2. Plantejament de l'Activitat

Considero fonamental plantejar l'activitat de manera que dotem als alumnes d'eines que els permetin dur a terme les tasques plantejades de forma autònoma, fent que el docent destini la major part del seu temps a guiar el procés d'aprenentatge donant suport i acompanyant els alumnes quan ho necessitin. En aquest, he treballat emprant les següents opcions:

- Classe inversa o *flipped classroom*: És una metodologia en la que els continguts són exposats a través d'un recurs auditiu o audiovisual (per exemple, vídeo o podcast) creat pel docent o per tercers, que els alumnes poden reproduir des de casa. Les hores de classe es destinen a treballar aquest continguts amb activitats específiques.
- Webquest: Aquest plantejament permet crear un espai en format digital on exposar de forma seqüenciada les tasques a desenvolupar pels alumnes, definint-ne els recursos preseleccionats on obtenir la informació necessària per poder dur-les a terme mitjançant documents adjunts o enllaços a la xarxa. També permet exposar els criteris d'avaluació, per exemple mitjançant rúbriques, o qualsevol altre material que ens sembli adequat aportar per facilitar l'activitat de l'alumnat.
- Treball per projectes: A partir del plantejament d'un tema i mitjançant equips de treball, els alumnes fan una cerca sobre un subtema seleccionat prèviament, establint-ne un índex i desenvolupant el contingut dels diferents apartats. Aquesta cerca acaba generalment plasmada amb la posada en escena de quelcom tangible a nivell d'equip, d'aula o de curs.
- Aprenentatge basat en problemes (ABP): És una metodologia en la que, partint d'un problema, s'estableix allò que se sap i allò que cal conèixer, es marquen els objectius, i es segueix un pla d'actuació que permetrà, al llarg del procés d'aprenentatge, resoldre el problema.

3.2.3. Organització de l'Aula

Sense deixar de banda la necessitat del treball que individual o mitjançant el gran grup, l'intercanvi entre iguals és un element fonamental del procés d'aprenentatge. Per aquest motiu, a l'hora de plantejar les activitats aposto per maneres d'organització que afavoreixen aquest intercanvi. Seguint un principi d'inclusió, aquesta mena d'organitzacions afavoreixen el desenvolupament dels aprenentatges de tots els alumnes tinguin les característiques que tinguin, sent un dels pilars de l'atenció a la diversitat juntament amb el suport i acompanyament docent. En aquest sentit, he plantejat treball en grups heterogenis de base cooperativa i treball per parelles de nivells diferents.

3.2.4. Presentació de la Tasca

Sempre que sigui possible, és important donar a conèixer la tasca feta a la resta de companys per donar el màxim de visibilitat i rellevància al treball fet i possibilitar que els propis companys en puguin fer una valoració. Amb això s'aconsegueix ajustar la tasca per futures ocasions i donar importància a les seves opinions. La presentació de la tasca es pot donar mitjançant formats diversos, com ara presentacions orals, pòsters, o teatralitzacions.

3.2.5. Avaluació

De les diverses formes en què es poden dur a terme les avaluacions m'he centrat en les següents:

- Oferir rúbriques als alumnes, que els permetin saber d'entrada els criteris que aplicarà el docent a l'hora de valorar la tasca. Així poden ajustar el desenvolupament de les tasques de manera més autònoma i eficient.
- Coavaluació en el procés d'avaluació, tant de la tasca feta per altres grups, com la feta pel propi equip de treball.

3.3. Acció al Centre

La posada en pràctica d'aquesta proposta l'he centrada a dos nivells:

1. Acció indirecta: assessorament al professorat, a través de reunions formals i converses informals
2. Acció Directa: acció a l'aula en 2 assignatures de 1r d'ESO (Ciències Naturals i Optativa d'Habilitats socials)

4. Acció educativa

La necessitat de plantejar alternatives a les pràctiques docents més convencionals m'ha portat a activar una acció a dos nivells: indirecte, amb l'assessorament i orientació al professorat; i directe, amb el desenvolupament d'accions a l'aula ordinària en dues matèries a 1r d'ESO.

4.1. Acció Indirecta

Aquesta va començar dintre de les reunions d'equip docent de 3r d'ESO en les que he participat com a part de les pràctiques del màster. En una d'aquestes trobades es va plantejar la necessitat de compartir pràctiques educatives d'èxit dintre de les aules per poder estendre-les a d'altres àrees i possibilitar l'atenció més efectiva de la diversitat present.

A partir dels coneixements adquirits durant el màster vaig plantejar opcions metodològiques i organitzatives alternatives centrades en la necessitat d'afavorir l'intercanvi entre iguals com a font fonamental d'aprenentatge, i que facilitessin una dinàmica de treball autònoma per part de l'alumnat. En aquest sentit vaig proposar dues accions:

- La classe invertida, exposant-ne exemples i algunes eines de creació de vídeos o àudios.
- L'aprenentatge basat en problemes, destacant-ne les diferències amb la metodologia tradicional, i exposant-ne algun exemple.

A partir d'aquesta exposició alguns professors es van mostrar interessats, permetent-me expandir l'acció indirecta cap a un assessorament personalitzat i emmarcant aquesta acció en el que seria el suport tècnic que un orientador pot donar als professionals que configuren els equips docents.

A continuació exposo 2 exemples d'aquesta acció d'assessorament i orientació:

La classe invertida	
Situació	Un alumne amb paràlisi cerebral, amb moltes dificultats comunicatives i motores. No presenta dificultats cognitives, però es cansa al llegir i només pot escriure mitjançant un ordinador i un joystick: escriu molt lentament i li dificulta el seguiment de les classes. Un professor de matemàtiques em va demanar ajuda per fer alguna cosa diferent per facilitar-li l'accés als continguts.
Acció	Plantejo la metodologia de la classe invertida, esmentant opcions: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Audacity</i>: per registrar veu. • <i>Educreations o Movenote</i>: per crear un vídeo amb el document que tens en pantalla. Es pot explicar i fer anotacions que queden ressaltades. • <i>Panopto</i>: afegeix a l'aplicatiu anterior la possibilitat de que el docent es gravi explicant
Resultat	El professor va gravar algunes lliçons en <i>podcast</i> mitjançant <i>Audacity</i> . Els alumnes comenten que els hi resulta molt útil ja que poden

	<p>repassar a casa abans de l'examen.</p> <p>El professor exposa que li permet fer un seguiment més acurat dels exercicis pràctics que fan els alumnes a classe i donar un suport més ajustat als alumnes que ho necessiten.</p> <p>Veient la bona acollida que ha tingut la proposta el docent apostarà per la creació sistemàtica de vídeos com una opció per a tots els alumnes però primer comenta que s'ha de formar en la seva edició.</p>
--	--

ABP	
Situació	Una professora de ciències naturals ha de treballar el canvi d'unitats a través dels factors de conversió per treballar les concentracions. Comenta que altres anys no havia aconseguit motivar als alumnes i, a més, notava que molts no ho entenien.
Acció	Plantejo la metodologia de l'ABP, proposant crear una o diverses situacions-problema significatives per l'alumne en les que calgui convertir unitats (per exemple, conversió de moneda en un viatge a Estats Units). Li proposo fer-ho en grups de 3 o 4 alumnes de nivells diferents.
Resultat	La professora va dur a terme l'ABP amb resultats molt satisfactoris: va aconseguir motivar als alumnes, que a l'acabar van demanar més problemes; i tots els alumnes amb més dificultats d'aprenentatge van assolir un cert grau d'èxit gràcies a l'intercanvi amb els companys.

4.2. Acció Directa

He centrat l'acció directa en dues assignatures, Ciències Naturals i l'Optativa d'Habilitats Socials, ambdues a 1r d'ESO.

4.2.1. Els Invertebrats – Unitat Didàctica de Ciències Naturals

Aquesta Unitat Didàctica es plantejava de la següent manera:

- 2 o 3 sessions explicant de forma tradicional i amb el suport d'una presentació digital els conceptes teòrics de la classificació dels invertebrats
- 2 o 3 sessions amb estructura de treball per parelles, analitzant els conceptes anteriors, concretant-los en un grup d'invertebrats assignat. Quedant plasmat en un document a entregar.
- 1 sessió on s'avaluaven els coneixements adquirits a través d'una test escrit preguntant aspectes generals i amb una taula amb les característiques específiques del grup d'invertebrat treballat.

4.2.1.1. Elements de la Nova Proposta

4.2.1.1.1. Treball Cooperatiu

Plantejo equips de 4 o 5 persones a partir de la distribució dels següents rols:

- Responsable: s'encarrega d'organitzar els continguts a desenvolupar, i controlar el temps i el material.

- Secretari: s'encarrega d'omplir les actes de cada sessió i anotar els acords presos.
- Verificador: és l'encarregat d'assegurar-se que tots els membres han entès els continguts que s'han estat treballant.
- Animador: és l'encarregat d'animar a l'equip i oferir suport als seus membres.
- Observador: s'encarrega de vetllar perquè cada membre es centri a realitzar la tasca assignada

Els equips han de:

- Distribuir-se els rols en funció de les característiques de cada membre, a través d'acords i consensuadament.
- Responsabilitzar-se de les tasques assignades a nivell de rol i de contingut a desenvolupar.

A cada sessió els equips de treball havien omplir l'Acta de la Sessió (veure [Annex 1](#)), especificant-hi inicialment la distribució de rols, i diàriament les tasques que s'han dut a terme fent-ne una valoració final. Aquesta acta permet fer un seguiment del funcionament de l'equip per part del docent i ajudar a l'equip a organitzar-se, possibilitant que tot el grup prengui consciència del que s'ha fet i del que queda per fer, i d'aquells aspectes que cal millorar en les següents sessions.

4.2.1.1.2. Grups heterogenis

Creats pel professor a partir de parelles que fan els alumnes prèviament. Això permet, seguint el principi d'inclusió, que alumnes amb característiques, interessos i necessitats diferents treballin junts, col·laborin i s'ajudin en el desenvolupament del procés d'aprenentatge.

4.2.1.1.3. Ludificació

El joc és un element que he tingut molt en compte tant a l'hora de posar en escena la unitat com a l'hora de tancar-la. S'inicia amb un joc per activar als alumnes d'una forma motivadora, en el que distribuïts per grups havien de "caçar" invertebrats pel bosquet del centre, buscant imatges amagades. A continuació, els van classificar en funció del seu criteri i coneixements previs (veure [Annex 2](#)).

La unitat finalitza amb un altre proposta lúdica que consolidi els continguts treballats d'una forma diferent i divertida. Formaran equips de 5 membres i cada equip començarà amb 5 vides. A través de l'aplicatiu [Plickers](#) es plantejaran preguntes de 4 respostes relacionades amb els continguts treballats (veure [Annex 3](#)). Cada equip triarà la resposta que cregui és la correcta. Per cada resposta incorrecte els equips perdran una vida, que podran recuperar amb preguntes addicionals valorades d'1 a 3 vides en funció de la dificultat.

4.2.1.1.4. Webquest

He creat la webquest [El Món dels Invertebrats](#), que consta dels següents apartats:

- Introducció: breu resum del que hem treballat anteriorment amb els alumnes, animant-lo a començar amb la Tasca.
- Tasca: què hauran de fer i com ho hauran de fer.
- Procés: seqüència d'activitats a dur a terme durant les sessions per assolir l'objectiu final, presentar la feina als companys mitjançant un mural i una presentació oral
- Glossari: vocabulari específic per ajudar a dur a terme la tasca encomanada.
- Avaluació: rúbriques perquè alumnes puguin ajustar-se de forma progressiva les tasques que vagin desenvolupant.
- Conclusions: breu exposició dels objectius finals que els alumnes han d'assolir.
- Guia didàctica: espai dirigit als docents que vulguin utilitzar la webquest especificant aquells elements que els puguin ser d'utilitat (objectius, competències, continguts...) per analitzar si s'adequa a allò que estan buscant pels seus alumnes.
- Crèdits: fonts enllaçades i origen de les fotografies utilitzades a la webquest.

4.2.1.1.5. Ús de les TIC

Plantejo Google Drive com a punt des d'on elaborar el cos de l'activitat escrita, compartint el document amb els membres de l'equip i el docent. Això permet que, encara que individualment es tingui una responsabilitat concreta, tots els membres del grup puguin seguir el desenvolupament del treball en la seva globalitat. A més, també obre la possibilitat de que el docent pugui fer un seguiment acompanyant el procés a través de comentaris en el document fora de l'horari i marc habitual.

4.2.1.1.6. Autoavaluació i Co-avaluació

Realitzades a tres nivells:

- Rúbriques: accessibles per l'alumnat a través de l'apartat [Avaluació](#) de la webquest. Permeten que l'equip de treball ajusti la feina al resultat que n'espera obtenir.
- Autoavaluació individual (veure [Annex 4](#)): un cop finalitzades les activitats cada alumne haurà d'omplir una graella per valorar la feina que ell ha fet com a membre d'un equip de treball.
- Autoavaluació grupal (veure [Annex 5](#)): cada equip haurà de valorar consensuadament diferents aspectes relacionats amb la feina feta i amb el seu funcionament com a equip de treball.

4.2.1.2. *Desenvolupament de la Proposta*

Per dur a terme la proposta he realitzat diverses reunions amb les professores de Ciències Naturals de 1r d'ESO, arribant a acords i consensuant una línia d'acció emmarcada en els principis teòrics que he esmentat amb anterioritat.

A partir d'aquí vaig establir la seqüència d'activitats següent:

1. Cacem invertebrats (1 sessió)
2. Classifiquem-los (1 sessió)
3. Coneguem els grups d'invertebrats (4 sessions)
4. Creem i presentem el mural col·laboratiu (2 sessions)
5. Ens avaluem (1 sessió)

Els apartats 4.2.1.2.1 a 4.2.1.2.5 presenten un resum de cada activitat. L'[Annex 6](#) conté l'explicació detallada de cada una de les sessions que s'han dut a terme amb els 4 grups de 1r.

4.2.1.2.1. Cacem invertebrats

A partir d'imatges d'invertebrats distribuïdes pel bosquet del pati, plantegem que hi ha hagut una plaga i demanem als alumnes ajuda per solucionar-ho distribuint-los en 4 grups. Un cop "caçats" els classifiquen seguint els criteris que ells creguin, activant els seus coneixements previs.

4.2.1.2.2. Classifiquem-los

Recuperem els criteris anteriors, plantegem la pregunta "Què creieu que hauria de fer un científic si descobrís una nova espècie per poder classificar-la?", i demanem, per grups, que exposin les seves idees i creïn uns criteris que seran comparats amb els reals.

4.2.1.2.3. Coneguem els Grups d'Invertebrats

Presentem la webquest que emmarcarà les activitats que faran durant les properes sessions. Per grups cooperatius treballaran les característiques dels diferents tipus i classes d'invertebrats en un document Drive.

4.2.1.2.4. Creem i Presentem el Mural Col·laboratiu

Els grups presenten els diferents elements de la feina feta, creant, a mesura que vagin exposant, un mural a la paret de l'aula que doni suport a les seves paraules. Amb les aportacions de tots els grups acabarem creant un gran mural col·laboratiu amb les característiques de tots els grups d'invertebrats.

4.2.1.2.5. Ens avaluem

Els alumnes s'avaluaran com a grup i individualment, tan pel que fa al resultat com pel desenvolupament del procés de creació, essent elements per a la reflexió. Per finalitzar, en grups formats per experts de cada tipus d'invertebrats, mitjançant [Plickers](#), jugarem a respondre preguntes i tornarem a classificar les imatges "caçades", per acabar d'avaluar els aprenentatges realitzats.

4.2.1.3. *Aportacions del Plantejament Proposat*

4.2.1.3.1. Autonomia Personal i Participació Activa en el Procés

Anteriorment, es donava un gran pes a les sessions tradicionals on els alumnes rebien passivament uns continguts que posteriorment havien de treballar. Amb la nova proposta els alumnes són el centre del procés d'ensenyament-aprenentatge, esdevenint agents actius des del primer moment i sent el docent

un suport que els acompanya en el desenvolupament d'aquest procés. Mitjançant la webquest se'ls dota de les eines i recursos necessaris, tant a nivell de continguts com d'elements per l'avaluació, per poder dur a terme un treball autònom.

4.2.1.3.2. Treball Competencial i Metacognitiu

El treball cooperatiu condiona el desenvolupament de la tasca ja que requereix d'un esforç important per part de tots els membres de l'equip, tant pel que fa al compromís individual en relació a la tasca que s'assignin com en relació al funcionament del propi grup. Així no només treballem continguts sinó que donem rellevància a aspectes de caire competencial, fomentant que l'alumnat prengui consciència del propi procés d'aprenentatge i de com aquest s'enriqueix en la mesura que es comunica i es comparteix amb els altres. Les autoavaluacions grupals i individuals són un element més que afavoreix aquesta presa de consciència del propi procés, buscant fer palès aquells aspectes enriquidors però també d'aquells que cal reforçar o canviar per millorar el rendiment global.

4.2.1.3.3. Inclusió Educativa Real

El treball en parelles que es desenvolupava no afavoria la inclusió, ja que les parelles es feien en funció dels interessos dels alumnes i aquells amb més dificultats solien acabar formant parelles entre ells. Això feia que el rendiment i els productes elaborats presentessin importants desigualtats entre les parelles. En aquest cas tots els equips parteixen d'una base heterogènia que possibilita que alumnes diferents puguin assolir cotes més altes d'aprenentatge, ja que cada membre de l'equip aporta allò que sap al servei de l'objectiu final.

4.2.1.3.4. Nivells de Motivació més Alts

El fet d'iniciar la unitat a través d'un joc permet que els nivells de motivació de l'alumnat puguin ser més elevats i connectar amb la proposta d'una forma més efectiva.

4.2.1.3.5. Seguiment del treball més enllà de l'aula

L'ús d'eines col·laboratives com el Google Drive facilita el seguiment de l'equip però també l'acompanyament del procés de treball ja que permet ajustar la tasca docent feta a l'aula amb els comentaris al document fora d'aquest espai.

4.2.1.3.6. Avaluació Diversificada i Centrada en el Procés

Anteriorment l'examen final i, en menor mesura, el treball escrit eren els elements que es tenien en compte en l'avaluació de l'alumnat. En aquest cas centrem l'avaluació a tres nivells: el treball escrit, el treball cooperatiu i la presentació oral amb el mural, tenint en compte no només els productes finals sinó també el procés de treball de l'equip.

L'examen queda substituït pel joc per equips final amb el [Plickers](#), exposat anteriorment, en el que s'avaluaran l'adquisició de continguts però també la presa de decisions i el saber arribar a acords de forma consensuada. A més es

recuperaran les imatges perquè les tornin a classificar i en compararem els resultats amb el que van fer inicialment.

4.2.1.4. Valoració

Tot i que en aquests moments la Unitat didàctica encara no ha finalitzat, ha tingut una molt bona acollida tant per part dels alumnes com dels docents.

4.2.1.4.1. Valoració dels Alumnes

S'han mostrat molt satisfets sobretot amb el joc de la cacera de l'invertebrat, comentant-ho pels passadissos i preguntant quan ho tornariem a repetir. A secundària aquesta mena de dinàmiques més lúdiques es solen donar molt poc, i és una llàstima ja que solen ser molt ben acceptades i poden ser una molt bona manera de posar en escena un tema, consolidar-lo o avaluar els aprenentatges.

Per altra banda, el dia que vam presentar les rúbriques els alumnes van comentar que no sabien què eren, així que vam necessitar una bona estona per aclarir-ho i facilitar-ne l'ús. Això em va sorprendre ja que en els Equips Docents fa temps que s'estan treballant i consensuant rúbriques diverses, tot i que sembla que aquestes de moment només s'han utilitzat a nivell de professorat i no s'han fet extensives als alumnes. Cal posar-hi remei si volem que siguin autònoms en el desenvolupament del seu propi procés d'aprenentatge coneixent amb anterioritat els criteris que s'utilitzaran per avaluar la tasca, i poder així ajustar-la conseqüentment.

També han comentat, i he pogut constatar, que els hi costa treballar de forma cooperativa. Normalment solen treballar individualment o com a molt en parelles, i si ho fan en equip solen ajuntar la feina feta sense consensuar-ne el contingut ni organitzar-lo coherentment. Cooperar no és fàcil i forma part d'un procés que cal treballar perquè un grup de persones esdevingui alguna cosa més que la suma de les individualitats.

4.2.1.4.2. Valoració de les Docents

En destaquen la posada en escena amb el joc inicial i la presentació de la unitat mitjançant la webquest.

Valoren que el joc va permetre activar positivament als alumnes, motivant-los a seguir a endavant amb la proposta. Exposen, però, que la seva preparació, amagant les fotografies amb anterioritat, requereix un esforç suplementari important que no saben si estarien disposades a fer.

De la webquest en valoren molt positivament la seva presentació i el fet que permet als alumnes treballar d'una forma molt autònoma. Valoren que tenir-ho tot centralitzat en un mateix espai els facilita la tasca, i així poden destinar més temps a donar suport als alumnes, sobretot a aquells que presenten més dificultats. També destaquen la presència de les rúbriques, tot i que comenten que cal que els alumnes s'acostumin a treballar amb elles i les tinguin una mica més en compte a l'hora d'anar desenvolupant la feina encomanada.

Pel que fa al treball cooperatiu destaquen les dificultats de l'alumnat per fer-ho d'una forma efectiva tot i que, a llarg termini, en veuen les possibilitats i els beneficis tant pel que fa als aprenentatges de tots els alumnes com pel que fa referència a la relació entre els propis alumnes. Exposen la necessitat de treballar amb grups heterogenis ja que així tots els alumnes semblen gaudir més del procés al obtenir petits èxits que els ajuden a mostrar més interès pels aprenentatges i a participar d'una forma més activa en tot el procés.

4.2.1.4.3. Valoració Personal

A nivell personal estic molt satisfet de com s'ha anat desenvolupant fins ara la proposta sobretot quan observo que els equips avancen amb les tasques encomanades d'una forma més que correcte i, sobretot, amb uns nivells d'autonomia notables.

Tot i les esperades resistències inicials, les docents han mostrat un gran interès per provar coses que funcionessin com un incentiu. És en aquest sentit que quan es duen a terme propostes que aporten alguna innovació solen ser ben acollides assegurant-me que algunes de les propostes seran integrades a la Unitat. De totes maneres és important crear espais i prendre mesures que permetin superar el desconeixement o la manca de recursos personals per gestionar propostes d'aquesta mena i poder així augmentar les possibilitats de canvis globals.

Per últim esmentar la necessitat com a docents de treballar col·laborativament en equip fet que permet un enriquiment progressiu tan de les propostes didàctiques com de la gestió de l'aula.

4.2.2. **Habilitats Socials i Assertivitat - Una experiència docent a l'optativa d'Habilitats Socials**

Aquesta optativa té un alumnat diferent i molt divers cada semestre, on es barregen alumnes de totes les aules de 1r de l'ESO.

Durant el primer període es treballaven les habilitats socials i es consolidaven mitjançant petites teatralitzacions.

L'assertivitat es treballava individualment a partir d'uns documents en els que s'explicaven les diferències entre els tres tipus de conductes (agressiva, passiva i assertiva) i posteriorment es creaven situacions on s'hi veiessin reflectides.

4.2.2.1. *Elements de la Nova Proposta*

4.2.2.1.1. Treball col·laboratiu i Intercanvi Entre Iguals

Des d'aquesta perspectiva plantejo, en equips de treball, el desenvolupament d'un guió escrit, un producte audiovisual i un pòster des de la col·laboració activa mitjançant l'intercanvi de coneixements i aportacions entre els seus membres, comptant amb l'acompanyament del docent com a element de suport que enriqueixi i ajusti aquesta col·laboració.

4.2.2.1.2. Ús de les TIC

Com s'exposa a l'apartat [4.2.1.1.5](#), he plantejat Google Drive com a punt des d'on elaborar el cos de l'activitat escrita, compartint el document amb els membres de l'equip i amb el docent. El mòbil s'incorpora com una eina del procés.

4.2.2.1.3. Treball funcional i significatiu

Per activar els nivells de motivació de l'alumnat i fer que participin activament plantejo la creació d'un vídeo a partir del guió escrit amb anterioritat. El vídeo és un format dinàmic i atractiu que implica un ús actiu de les noves tecnologies buscant que els aprenentatges s'integrin d'una forma més significativa i es s'estenguin més enllà de l'aula.

4.2.2.1.4. Autoavaluació i coavaluació

Com a l'apartat [4.2.1.1.6](#), s'ha realitzat a tres nivells:

- Rúbriques: veure [Annex 7](#).
- Avaluació dels vídeos: veure [Annex 8](#).
- Autoavaluació grupal: veure [Annex 9](#).

4.2.2.2. Aportacions del Plantejament Proposat

4.2.2.2.1. Treball Col·laboratiu Real

Encara que ja es treballava en grup, no s'utilitzaven les possibilitats que les TIC obren en aquest àmbit. Aquestes permeten que tots els membres de l'equip puguin seguir la tasca més directament, i possibilita que el docent pugui fer-ne un seguiment exhaustiu des de fora de les parets de l'aula.

4.2.2.2.2. Un Format Diferent

Tot i que les teatralitzacions són una molt bona manera de treballar les habilitats socials vaig proposar traslladar-les a la pantalla, gravant vídeos on els alumnes poguessin exposar el treball fet amb els diferents tipus d'habilitats. Els vídeos permeten parar la imatge i comentar-la, podent-ne fer una anàlisi més acurat. A més permet que els alumnes utilitzin els seus telèfons en la gravació, sent un element motivador afegit.

4.2.2.2.3. Afavorir la Creativitat

Cal estendre la creativitat més enllà de les matèries a les que convencionalment se'ls hi atribueix aquest caràcter i oferir propostes dintre de totes les àrees on sigui un element més a potenciar. Les dues propostes que plantejo tenen com a element final la creació d'un producte, sent la creativitat determinant en la seva configuració.

4.2.2.2.4. Obrir els Aprenentatges a Altres Espais del Centre

Les matèries habitualment centren les seves propostes dins de l'aula, però en aquest cas oferim la possibilitat d'utilitzar altres espais del centre per donar peu a que la creativitat flueixi en un entorn diferent, donant una major visibilitat a allò que es fa a l'aula.

4.2.2.3. Desenvolupament de la Proposta

Treballant col·laborativament amb la professora responsable de la matèria vaig establir les següents seqüències d'activitats:

- Habilitats socials
 1. Comencem el guió! (2 sessions)
 2. 1, 2, 3 i...Acció! (2 sessions)
 3. Crispetes, si us plau! (1 sessió)

- Assertivitat
 1. Què és l'assertivitat? (1 sessió)
 2. Donem color a l'assertivitat! (2 sessions)

Els apartats [4.2.2.3.1](#) i [4.2.2.3.2](#) presenten un resum de cada activitat. L'[Annex 10](#) conté l'explicació detallada de cada una de les sessions dutes a terme.

4.2.2.3.1. Habilitats socials

4.2.2.3.1.1. *Comencem el guió!*

Durant dues sessions els alumnes han de crear en un Drive, compartit amb companys i docents, un guió d'una situació on han d'observar-se dues habilitats socials, tan en sentit negatiu com positiu.

4.2.2.3.1.2. *1, 2, 3 i...Acció!*

Destinem dues sessions a assajar les situacions fent ús de la diversitat d'espais del centre i gravar-les.

4.2.2.3.1.3. *Crispetes, si us plau!*

Visualitzem els vídeos. Cada grup valora la feina feta pels companys i s'autoavaluen a nivell de grup. A partir d'aquí es fa extensible una valoració qualitativa i quantitativa de la feina feta per cada grup.

4.2.2.3.2. Assertivitat

4.2.2.3.2.1. *Què és l'assertivitat?*

Mitjançant una cerca d'informació els alumnes, per parelles, han de crear una definició personal d'assertivitat que posarem en comú creant-ne una de consensuada entre tots.

4.2.2.3.2.2. *Donem color a l'assertivitat!*

Recuperem la definició i demanem que per parelles creïn un pòster on es vegi reflectit que és l'assertivitat, però sense lletres.

4.2.2.4. **Valoració**

4.2.2.4.1. Valoració dels Alumnes

Els alumnes van comentar que s'ho havien passat molt bé al llarg del procés de gravació dels vídeos i realitzant els pòsters, cosa que s'ha reflectit en el bon ambient que s'ha respirat al llarg de les sessions. A més, els resultats denoten que els alumnes han dut a terme aprenentatges significatius.

També destaquen la valoració qualitativa exposada de la feina feta.

4.2.2.4.2. Valoració de la Docent

La docent de la matèria ha estat satisfeta amb el resultat del procés, tot i destacar que potser no es veuria amb cor de plantejar els vídeos ella sola amb el grup.

També va comentar que no estava segura si amb el grup d'alumnes de l'anterior semestre hagués funcionat de la mateixa manera, ja que era un grup molt més mogut.

4.2.2.4.3. Valoració Personal

Personalment valoro l'experiència molt positivament, tot i que cal treballar perquè els alumnes utilitzin les rúbriques de forma efectiva. I fer més extensible la presència de 2 docents a l'aula.

L'element més negatiu va ser que 3 grups no van respectar la data d'entrega del vídeo, excusant-se en el fet que no sabien editar-lo. Tot i ser una excusa poc vàlida, ja que ens ho podien haver comentat via correu electrònic, si ho tornés a repetir afegiria una sessió d'edició de vídeo.

Destaco la gran creativitat dels alumnes en el plantejament dels vídeos i la posada en escena dels pòsters, tots ben diferents ([Annex 11](#)).

5. Conclusions

Com educador de la USEE del centre fa temps que em preocupa que els alumnes de la unitat no acabin de connectar amb bona part de les propostes que es fan a l'aula ordinària. Veig que tot i la combinació entre els seus esforços i el meu suport no poden accedir als aprenentatges d'una forma tan positiva com la desitjada. Moltes de les dinàmiques proposades a les classes parteixen de plantejaments molt tradicionals en la que la transmissió d'informació hi té un paper molt destacat, on el paper de l'alumne s'assumeix com el d'un simple receptor i en el que el treball individual és un dels elements clau. En molts casos es busca una simple memorització de contingut que no arriba mai a ser prou significativa. Aquesta posada en escena suposa un handicap molt important, no només pels alumnes de la unitat sinó per bona part del l'alumnat. Les pràctiques del Màster, i els coneixements adquirits al llarg de tot el seu desenvolupament, m'han permès analitzar amb una nova mirada aquestes accions educatives i obert la possibilitat d'aportar d'una forma directa el meu granet de sorra a les seves dinàmiques.

Amb l'orientació que he tingut l'oportunitat d'oferir i les propostes dins de l'aula que he presentat he mirat d'obrir noves possibilitats a les pràctiques més tradicionals a partir del que ens poden oferir metodologies educatives més innovadores que les que en línies generals s'ofereixen actualment en el centre. Unes metodologies que apostin per enfocar l'ensenyament–aprenentatge d'una forma en la que la interacció i la comunicació tinguin molta més rellevància que la que tenen actualment. Creant espais en les que es posi en contacte a l'alumne amb la informació i oferint-li els recursos i les eines adequades perquè puguin tractar-la i transformar-la en coneixement. Seguint Delors (1995), cal apostar per desenvolupar en els alumnes un conjunt d'habilitats que vagin més enllà d'un conjunt de coneixements acadèmics, centrant-se en el saber, saber fer, saber ser i saber conviure per desenvolupar alumnes competents, autònoms, crítics i hàbils.

Aquest coneixement però no ha de ser fruit d'un treball individual sinó d'un procés d'intercanvi en el que s'afavoreixi un diàleg obert entre l'alumne i el docent i entre alumnes fent que es pugui discutir i contrastar, buscant que es produeixi un procés de reflexió vers l'adquisició d'aquest coneixement i del propi procés d'aprenentatge. Una reflexió per la qual cal oferir no només els espais sinó les eines i les tasques que la facin possible per tal que tots els alumnes prenguin consciència real d'allò que estan fent. Com exposa Valero (1989), l'educació és un procés que es realitza entre persones, si només intervé l'educador com a subjecte i es considera a l'alumne com un objecte, podrem dominar o pressionar però és molt difícil que es pugui educar, com a molt podrem domesticar.

Tot i la voluntat de bona part del professorat és normal que hi hagi resistències en implementar aquesta mena de pràctiques que busquen donar una resposta educativa adequada a la diversitat de l'alumnat és del tot normal ja que implica canvis profunds en els plantejaments tradicionals i requereix un esforç molt gran en quan a l'adquisició d'estratègies i eines que permetin una gestió el més eficaç possible de l'aula. Cal canviar aquesta mentalitat tan arrelada dintre de la comunitat docent i la millor manera de fer-ho és creant espais que permetin un

intercanvi d'experiències que possibilitin la posterior reflexió en la pròpia pràctica docent, cosa que actualment s'està intentant fer en el centre a través dels Equips Docents i mitjançant una obertura que permeti el treball transversal entre els diferents departaments que configuren el Claustre.

Una molt bona opció per poder trencar amb aquestes dinàmiques i possibilitar el canvi podria ser la presència de dos docents a l'aula. Durant aquest període he pogut constatar, des d'un pla d'igualtat, com aquesta estratègia permet fer un acompanyament a l'alumnat molt més acurat, facilitant-ne el seu procés, tot i que, seguint Teixidó (2008), per fer-ho amb naturalitat i acceptar-ho de bon grat cal haver recorregut un camí previ amb el que conèixer les seves possibilitats, haver-les experimentat i haver construït complicitats amb el company esdevenint una pràctica quotidiana.

La col·laboració entre docents, el treball entre departaments, afavorir l'intercanvi entre iguals, potenciar el treball cooperatiu, implementar més d'un docent a l'aula, afavorir l'ús de les TIC, dur a terme metodologies innovadores... són el camí a seguir si volem apostar per que es doni un canvi real que vagi més enllà de la transmissió de continguts i es centri en el desenvolupament de competències que ajudi a tots els alumnes a desenvolupar-se de forma positiva i activa, però també crítica, en societat. Tot canvi suposa una adaptació progressiva i més quan aquest canvi implica, en molts casos, canviar la manera com fins ara has fet i entens que s'ha de fer la teva feina. No només ens trobem davant d'un canvi metodològic sinó també davant d'un canvi de mentalitat que implica una forma molt diferent d'entendre el procés d'aprenentatge i de gestionar l'aula. Així doncs si no podem aplicar tots els condicionants que ens puguin garantir un treball integral però aconseguim aplicar alguns dels mecanismes ja estarem avançant en el procés. Com diu Pujolàs (2003), "totes aquestes condicions no són una qüestió de tot o res sinó de grau: com més condicions es donin, i com més elevat sigui el grau en què es donin més possibilitats reals tindrem d'anar avançant cap al que hauria de ser el camí a seguir: el camí de la inclusió, d'una escola per a tothom que no exclou ningú".

Espero que l'experiència que he pogut dur a terme hagi servit per enriquir alguna de les dinàmiques proposades a les aules, buscant que el procés d'ensenyament-aprenentatge de tots els alumnes hagi estat el més òptim possible i, a més, s'ho hagin pogut passar bé en el seu desenvolupament. Però també espero haver creat un "cuquet" en alguns docents que els porti a replantejar-se la necessitat de dur a terme canvis en les dinàmiques que fins ara havien proposat a dins de l'aula, canvis que permetin fer més accessibles els aprenentatges des de l'intercanvi entre iguals i el guiatge docent. Només així serà possible crear un espai on, com diu Pujolàs (2003), tots els alumnes vinguin lliurement i amb ganes, i a més, hi gaudeixin.

Per últim, destaco l'experiència obtinguda a través d'aquest Màster i del treball desenvolupat com una de les més gratificants que he tingut al llarg del meu procés com a estudiant. No només he tingut la sort de poder aprendre sinó de gaudir aprenent i posar des de l'orientació i la col·laboració activa el meu granet de sorra donant suport als meus companys i companyes docents i

acompanyant a l'alumnat en el seu camí vers l'aprenentatge. I aquest és l'objectiu que em porta a voler seguir amb aquesta feina tan meravellosa com és la de docent ja que com diu Hué (2011), l'educació és la professió més bonica que hi ha, perquè els docents ajudem l'alumnat a desenvolupar les seves capacitats i a aprendre a ser feliços, tant en solitud com amb els altres.

6. Bibliografia

Agelet, J. i Bassedas, E. (1997). Algunos modelos organizativos, facilitadores del tratamiento de la diversidad y alternativos a los agrupamientos flexibles. *Aula de Innovación Educativa*, 61, 46-50.

Ainscow, M. i Booth, T. (2002). *Guía para la evaluación y mejora de la educación inclusiva*. Madrid: Consorcio Universitario para la Educación Inclusiva.

Recuperat de:

https://www.uam.es/personal_pdi/stmaria/sarrio/DOCUMENTOS,%20ARTICULOS,%20PONENCIAS,/Guia%20para%20la%20evaluacion%20y%20mejora%20de%20la%20educacion%20inclusiva.%2003.pdf

Decret 143/2007, de 26 de juny, pel que s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria. DOGC 4915

(2007). Recuperat de: http://edums.gencat.cat/files/46-731-ARXIU/curriculum_educacio_secundaria.pdf

Delors, J (1995). La educación encierra un tesoro. En *Estudio crítico de la obra: La educación encierra un tesoro*. Madrid. Unesco. Recuperat de:

<http://www.redalyc.org/pdf/761/76111491007.pdf>

Document d'orientació sobre l'atenció a la diversitat a l'ESO. Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya (2013). Recuperat des de

<http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0027/f622de9d-a9b0-4fdd-a7dd->

[2c629eb15315/document_orientacio_atencio_diversitat_eso.pdf](http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0027/f622de9d-a9b0-4fdd-a7dd-2c629eb15315/document_orientacio_atencio_diversitat_eso.pdf)

Duran, D. (2004). Una experiència de tutoria entre iguals a Secundària, com a mètode instructiu per a la diversitat. *Suports: Revista catalana d'Educació Especial i Atenció a la Diversitat*, 2, 122-131.

Gardner, H (2011). *Inteligencias múltiples. La teoría en la práctica* (2a ed.) Barcelona: Paidós

Llei d'Educació de Catalunya 12/2009, de 10 de juliol. DOGC 5422 (2009). Recuperat el 7 d'abril de 2015 des de: http://dogc.gencat.cat/ca/pdogc_canals_interns/pdogc_resultats_fitxa/?documentId=480169&language=ca_ES&action=fitxa

Hué, C. (2011). Un professor trist és un trist professor. En canvi, un professor optimista és un gran professor. Barcelona: Universitat de Barcelona. Recuperat de http://www.ub.edu/web/ub/ca/menu_eines/noticies/2011/Entrevistes/CarlosHue.html

Lago, J. R. i Pujolàs, P (2007). La organización cooperativa de la actividad educativa. En Bonals, J. i Sánchez, M. (coord), *Manual de asesoramiento psicopedagógico* (2a ed. p. 349-392). Barcelona: Graó

Johnson, D. W.; Johnson, R. T. (1997). Una visió global de l'aprenentatge cooperatiu. *Suports: Revista catalana d'Educació Especial i Atenció a la Diversitat*, 1, 54-64.

Johnson, D. W.; Johnson, R. T. I Holubec, E. J. (1999). *El aprendizaje cooperativo en el aula*. Buenos Aires: Paidós.

Pujolàs, P. (2003). *Aprender juntos alumnos diferentes. Els equips d'aprenentatge cooperatiu a l'aula* (1a ed.). Vic: Eumo

Stainback, S. B. (2001). L'educació inclusiva: definició, context i motius. *Suports: Revista catalana d'Educació Especial i Atenció a la Diversitat*, 5, 18-25

Teixidó, J. (2008). Desdoblar? O Dos mestres a l'aula. Recuperat de: http://www.ioanteixido.org/doc/dos_aula/text_provisional.pdf

Valero, J. M. (1989). *La escuela que yo quiero* (4a ed.). Mèxico: Progreso

Zabala, A. i Arnau, L. (2007). *11 ideas clave. Como aprender y enseñar competencias*
(1a ed.) Barcelona: Graó

7. Annexos documentals

Annex 1. Els Invertebrats – Acta de la Sessió	33
Annex 2. Els Invertebrats – Exemples de les Classificacions Inicials dels Invertebrats (Coneixement Previ).....	34
Annex 3. Els Invertebrats – Exemple de Preguntes al Plickers.....	36
Annex 4. Els Invertebrats – Formulari d’Autoavaluació Individual	37
Annex 5. Els Invertebrats – Formulari d’Autoavaluació Grupal	38
Annex 6. Els Invertebrats – Metodologia i Seqüenciació Didàctica	39
Annex 7. Habilitats Socials i Assertivitat – Rúbriques	51
Annex 8. Habilitats Socials i Assertivitat – Formulari d’Autoavaluació dels Vídeos.....	54
Annex 9. Habilitats Socials i Assertivitat – Formulari d’Autoavaluació Grupal	55
Annex 10. Habilitats Socials i Assertivitat – Metodologia i Seqüenciació Didàctica	56
Annex 11. Habilitats Socials i Assertivitat – Exemples de Pòsters de l’Assertivitat	64

Annex 1. Els Invertebrats – Acta de la Sessió**ACTA DE SESSIÓ**

Grup (nom dels invertebrats)	Data:
Participants i rols <ul style="list-style-type: none">••••	Objectiu de la sessió:
Distribució de les tasques (Què fa cada membre del grup?)	
Tasques pendents (Què ens queda per fer?)	
Valoració de la sessió (Com ha anat la sessió d'avui?)	

Annex 2. Els Invertebrats – Exemples de les Classificacions Inicials dels Invertebrats (Coneixement Previ)

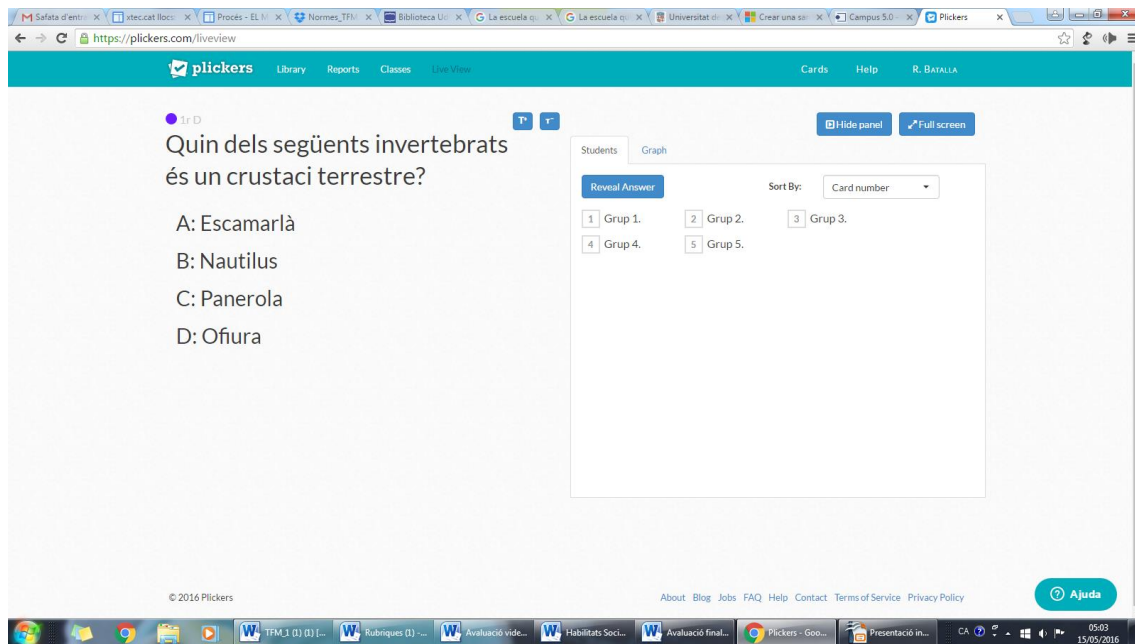
Exemple 1:

Exemple 2:

Annex 3. Els Invertebrats – Exemple de Preguntes al Plickers

The screenshot shows a Plickers liveview interface. The main question is: "Quin dels següents invertebrats és un crustaci terrestre?" (Which of the following invertebrates is a terrestrial crustacean?). The options are: A: Escamarlà, B: Nautilus, C: Panerola, and D: Ofiura. A panel on the right shows a "Students" view with a "Reveal Answer" button and a "Sort By: Card number" dropdown. Below this, five student groups are listed: Grup 1, Grup 2, Grup 3, Grup 4, and Grup 5. The interface includes a top navigation bar with "Library", "Reports", "Classes", "LiveView", "Cards", "Help", and "R. BATALLA". The bottom of the page shows a footer with "© 2016 Plickers", "About", "Blog", "Jobs", "FAQ", "Help", "Contact", "Terms of Service", "Privacy Policy", and an "Ajuda" button. The Windows taskbar at the bottom shows several open applications and the system clock indicating 05:03 on 15/05/2016.

Annex 4. Els Invertebrats – Formulari d'Autoavaluació Individual

AUTOAVALUACIO PERSONAL

AUTOAVALUACIO	GENS	POC	FORÇA	MOLT
He preguntat els dubtes que m'han anat sorgint durant el procés, als companys o professors?				
He fet aportacions a nivell individual al treball realitzat?				
He participat en la presa de decisions del meu grup de treball?				
He sabut respectar els torns de paraula i les opinions dels companys?				
He dut a terme la tasca individual que m'he compromès a fer?				
He dut a terme la tasca individual respectant els terminis d'entrega?				
Podries millorar alguna cosa del procés de treball que has realitzat?				
Destaca 2 coses que hagi après amb aquesta activitat				

Annex 5. Els Invertebrats – Formulari d'Autoavaluació Grupal

AUTOAVALUACIÓ GRUPAL

• **Membres del grup:**

-
-
-
-

ASPECTES A AVALUAR	CRITERIS D'AVAUACIÓ	VALORACIÓ DE L'1 AL 10
Presentació/Format:	- El treball presentat ha estat ben organitzat.	
	- La presentació és neta, sense faltes i agradable a la vista.	
Continguts:	- Els continguts del treball són correctes i de qualitat.	
	- Hem evitat copiar la informació que hem trobat literalment	
Procediment de treball:	- Hem sabut treballar com un equip cooperatiu.	
	- Hem repartir les tasques de manera equitativa.	
Aportació personal i del grup	- Tothom a fet aportacions de qualitat	
	- Tothom ha participat activament	
VALORACIÓ DEL GRUP SOBRE EL RESULTAT GLOBAL		

Annex 6. Els Invertebrats – Metodologia i Seqüenciació Didàctica

METODOLOGIA I SEQÜENCIACIÓ DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ DE L'AULA	TEMPORITZACIÓ	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	ACTIVITATS D'AVAUACIÓ
Sessió 1: Cacem invertebrats!					
<p>Inicial</p> <p>-Ens situem al bosc que tenim al pati de l'institut. Plantegem als alumnes que hi ha hagut una plaga d'invertebrats al bosquet i els hi demanem la seva ajuda per caçar-los (anteriorment hem distribuït les imatges pel bosquet).</p> <p>-Dividim els alumnes en 4 grups de 3 o 4 persones i distribuïm cada grup en un quadrant del bosc on hauran de començar la cacera.</p> <p>-Els alumnes comencen la cacera en el seu quadrant (tenen 30 individus per caçar) i si la completen poden ajudar a la resta de grups.</p>	120 Imatges plastificades d'invertebrats (30 imatges per grup)	<p>Grup de practiques (12 o 13 alumnes)</p> <p>Aquests es dividiran en 4 grups heterogenis</p>	25 minuts	Grups heterogenis	No són necessàries

METODOLOGIA I SEQÜENCIACIÓ DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ DE L'AULA	TEMPORITZACIÓ	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	ACTIVITATS D'AVALUACIÓ
<p>Desenvolupament</p> <p>-Un cop acabada la cacera, demanem que cada grup classifiqui les imatges caçades seguint els criteris que ells decideixin.</p> <p>-L'única consigna que tenen és que els criteris han de ser clars i consensuats entre tots els membres del grups.</p> <p>-Els docents passen grup per grup per analitzar conjuntament els criteris i agrupaments plantejats.</p> <p>-Fem una foto de les classificacions fetes pels alumnes per tal de recuperar-la al final de la Unitat.</p>	30 imatges d'invertebrats	En grups heterogenis	20 minuts	<p>Grups heterogenis: El propi intercanvi entre iguals afavoreix el desenvolupament dels aprenentatges. Quan aquest intercanvi es dóna entre iguals amb nivells diferents es possibilita la consolidació dels continguts per part del alumnes més avançats i el reforç dels aprenentatges d'aquells que tenen més dificultats.</p> <p>Dos docents a l'aula: La presència de dos docents a l'aula permet que el seguiment de la dinàmica duta a terme per l'alumnat sigui el més acurada possible.</p>	S'observa i es valora el treball fet pels equips en la presa de decisions i el arribar a un consens a l'hora de classificar els invertebrats.

METODOLOGIA I SEQÜENCIACIÓ DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ DE L'AULA	TEMPORITZACIÓ	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	ACTIVITATS D'AVAUACIÓ
<p>Síntesi</p> <p>-Posem en comú amb tota la classe els criteris que els grups han utilitzat i els comparem anotant-los a la pissarra.</p> <p>-Es demana a cada membre del grup que exposi un dels criteris que han utilitzat.</p>	Pissarra i guix	En grups heterogenis	10 minuts	Grups heterogenis: cada membre del grup haurà d'exposar un criteri.	Es tindrà en compte les opinions de la resta de companys que aportin elements positius als criteris fets per la resta de grups.

METODOLOGIA I SEQÜENCIACIÓ DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ DE L'AULA	TEMPORITZACIÓ	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	ACTIVITATS D'AVAUACIÓ
Sessió 2: Classifiquem-los!					
<p>Inicial</p> <p>-Recuperem alguns dels criteris exposats a la sessió 1 demanant als alumnes que els diguin en veu alta</p>		Gran grup	5 minuts	Dos docents a l'aula	No són necessàries

METODOLOGIA I SEQÜENCIACIÓ DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ DE L'AULA	TEMPORITZACIÓ	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	ACTIVITATS D'AVUACIÓ
<p>Desenvolupament</p> <p>-Plantegem la següent pregunta: Que creieu que hauria de fer un científic si descobrís una nova espècie per poder classificar-la?</p> <p>-Es mostra una imatge d'un invertebrat "estrany" per mirar d'incentivar una pluja d'idees.</p> <p>-Un alumne voluntari anota les idees a la pissarra.</p> <p>-El professor fa grups aprofitant com estan asseguts i a partir de la pluja d'idees que hi ha anotada a la pissarra, i de les noves idees que puguin sortir, es demana que mirin d'ajuntar aquells criteris que són similars per mirar d'establir-ne una classificació real.</p>	<p>Pissarra</p> <p>Projector i pantalla</p> <p>Presentació Powerpoint per presentar la pregunta</p>	En grups heterogenis	25 minuts	<p>Grups heterogenis</p> <p>Dos docents a l'aula</p>	S'observa i es valora el treball fet pels equips en la presa de decisions i el arribar a un consens a l'hora d'establir una classificació.

METODOLOGIA I SEQÜENCIACIÓ DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ DE L'AULA	TEMPORITZACIÓ	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	ACTIVITATS D'AVAUACIÓ
<p>Síntesi</p> <p>-Es presenta la classificació que farem servir, i que utilitzen els científics, i es demana que la comparin amb la que han fet ells.</p> <p>-A continuació es presenta la Webquest que emmarcarà el que hauran de fer les properes sessions.</p> <p>-Es demana que facin parelles i les anotin en un full, a partir de les quals es faran els grups de treball per a les següents sessions.</p>	<p>Projector i pantalla</p> <p>Presentació Powerpoint per presentar la pregunta</p> <p>Connexio a la xarxa</p> <p>Webquest</p>	En grups heterogenis	25 minuts	<p>Grups heterogenis</p> <p>Dos docents a l'aula</p>	Es valora la classificació feta.

METODOLOGIA I SEQÜENCIACIÓ DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ DE L'AULA	TEMPORITZACIÓ	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	ACTIVITATS D'AVALUACIÓ
Sessió 3: Coneguem els grups d'invertebrats!					
<p>Inicial</p> <p>-Exposem els equips de treball i repartim els grups d'invertebrats que hauran de treballar. Seguim els interessos dels alumnes i si hi ha coincidències ho sortegem.</p> <p>-Recuperem la Webquest i n'exposem la primera activitat en la que s'hauran de repartir els rols entre els membres de l'equip. Donem temps perquè ho decideixin.</p>	<p>Connexió a la xarxa</p> <p>Projector i pantalla</p> <p>Webquest (Activitat 1)</p>	Grups heterogenis	15 minuts	<p>Grups heterogenis</p> <p>Dos docents a l'aula</p>	<p>Valorem el procés en la presa de decisions i el fet d'arribar a un consens en la distribució dels rols.</p>
<p>Desenvolupament</p> <p>-Exposem l'Activitat 2 de la Webquest on hi ha els elements que han de treballar de cada grup d'invertebrats i els enllaços on trobaran la informació necessària per completar la tasca.</p> <p>-Donem temps perquè es distribueixin les tasques, creïn i comparteixin el document al Drive amb els companys i docents, i comencin a treballar.</p>	<p>Projector i pantalla</p> <p>Connexió a la xarxa</p> <p>Webquest (Activitat 2)</p>	En grups heterogenis	30 minuts	<p>Treball cooperatiu</p> <p>Grups heterogenis</p> <p>Dos docents a l'aula</p>	<p>S'observa i es valora el treball fet pels equips en la presa de decisions i el arribar a un consens a l'hora de distribuir-se les tasques.</p> <p>Es valora haver creat i compartit correctament el Drive amb els companys d'equip i amb els docents</p>

METODOLOGIA I SEQÜENCIACIÓ DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ DE L'AULA	TEMPORITZACIÓ	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	ACTIVITATS D'AVAUACIÓ
<p>Síntesi</p> <p>-Es reparteix una còpia en paper de l'Acta de la Sessió i s'explica en que consisteix.</p> <p>-Es demana als alumnes que la completin amb la distribució de rols i tasques que han fet.</p>	<p>Projector i pantalla</p> <p>Acta de sessió</p>	En grups heterogenis	10 minuts	<p>Treball cooperatiu</p> <p>Grups heterogenis</p> <p>Dos docents a l'aula</p>	Es valora l'adequació de l'Acta de la sessió

METODOLOGIA I SEQÜENCIACIÓ DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ DE L'AULA	TEMPORITZACIÓ	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	ACTIVITATS D'AVALUACIÓ
Sessió 4, 5 i 6: Coneguem els grups d'invertebrats!					
Inicial -Recuperem les Actes de la sessió anterior per ajudar a centrar als alumnes i guiar-los cap a la tasca que estaven duen a terme.	Actes de la sessió	Grups heterogenis	5 minuts	Treball cooperatiu Grups heterogenis Dos docents a l'aula	
Desenvolupament -Donem temps perquè treballin amb el desenvolupament de les diferents activitats. -A la sessió 5 presentem les activitats 3 i 4 per aquells grups que van una mica mes avançats. A la 3 han de plantejar una carta d'estudi en el mateix document Drive i a la 4 han de començar a plantejar com faran el mural.	Projector i pantalla Connexió a la xarxa Webquest (Activitat 2, 3 i 4)	En grups heterogenis	45 minuts	Treball cooperatiu Grups heterogenis Dos docents a l'aula	S'observa i es valora el desenvolupament del treball fet a nivell individual i pels equips. Els alumnes compten amb les rúbriques disponibles a la webquest per adequar la feina que vagin fent.
Síntesi -Es demana als alumnes que completin l'Acta de la Sessió	Projector i pantalla Acta de sessió	En grups heterogenis	5 minuts	Treball cooperatiu Grups heterogenis Dos docents a l'aula	Es valora l'adequació de l'Acta de la sessió

METODOLOGIA I SEQÜENCIACIÓ DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ DE L'AULA	TEMPORITZACIÓ	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	ACTIVITATS D'AVUACIÓ
Sessió 7 i 8: Presentem i creem un mural col·laboratiu					
Inicial -Donem temps als alumnes perquè es deixin preparat el material necessari per poder crear el mural a mesura que van presentant els seus grups d'invertebrats i acabin d'organitzar la presentació.	Paper d'embalar per crear la base pels murals dels grups. Celo	Grups heterogenis	10 minuts	Treball cooperatiu Grups heterogenis Dos docents a l'aula	Obervació i anàlisi dels grups per conèixer si ho tenen preparat el material o no
Desenvolupament -Cada grup presenta i comença a crear el mural (es duran a terme dos sessions per fer les presentacions ja que són 5 grups i amb una sessió no tindriem prou temps)	Material per crear el mural (cada grup ha de portar el que necessiti)	En grups heterogenis	35 minuts	Treball cooperatiu Grups heterogenis Dos docents a l'aula	S'observa i es valora el desenvolupament de la presentació i la realització del mural en funció dels criteris establerts a les rúbriques corresponents disponibles a la webquest
Síntesi -Es demana als alumnes una valoració de la feina feta pels companys	Projector i pantalla Acta de sessió	En grups heterogenis	10 minuts	Treball cooperatiu Grups heterogenis Dos docents a l'aula	Es tindran en compte aquelles valoracions que poden aportar elements positius i de millora a la feina feta

METODOLOGIA I SEQÜENCIACIÓ DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ DE L'AULA	TEMPORITZACIÓ	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	ACTIVITATS D'AVALUACIÓ
Sessió 9: Ens avaluem?					
<p>Inicial</p> <p>-Presentem l'última activitat de la webquest on els alumnes han de fer una autoavaluació individual i una de grupal.</p> <p>-Es demana que es baixin els arxius, que les completin i que les enviïn per correu electrònic als docents</p>	<p>Projector i pantalla</p> <p>Webquest (Activitat 5)</p>	<p>Grups heterogenis</p> <p>Individual</p>	15 minuts	<p>Treball cooperatiu</p> <p>Grups heterogenis</p> <p>Dos docents a l'aula</p>	No són necessàries
<p>Desenvolupament</p> <p>-Es creen grups nous de 4 o 5 membres amb un expert de cada tipus d'invertebrat</p> <p>-S'explica com funciona el Plickers i quina serà la mecànica de joc (5 vides per grup amb alguna pregunta extra per recuperar-ne alguna)</p> <p>-Juguem contestant les preguntes escollint una de les 4 respostes disponibles.</p>	<p>Projector i pantalla</p> <p>Preguntes al Plickers</p> <p>Fitxes de resposta del Plickers</p> <p>Telèfon mòbil</p>	En grups heterogenis de 4 o 5 membres	25 minuts	<p>Treball cooperatiu</p> <p>Grups heterogenis</p> <p>Dos docents a l'aula</p>	S'analitza el registre de respostes però també el procés en la presa de decisions i la dinàmica establerta en cada un dels grups.

METODOLOGIA I SEQÜENCIACIÓ DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ DE L'AULA	TEMPORITZACIÓ	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	ACTIVITATS D'AVAUACIÓ
<p>Síntesi</p> <p>-Recuperem les imatges utilitzades a la Sessió 1 i demanem per grups, que les tornin a classificar.</p> <p>-Comparem les classificacions fetes amb les que es van fer a la primera sessió.</p>	120 Imatges dels invertebrats (4 grups de 30)	En grups heterogenis de 3 o 4 membres	15 minuts	<p>Treball cooperatiu</p> <p>Grups heterogenis</p> <p>Dos docents a l'aula</p>	Es valora l'adequació de la classificació de les imatges i la dinàmica organitzativa del grup

Annex 7. Habilitats Socials i Assertivitat – Rúbriques

RÚBRICA DEL GUIÓ ESCRIT

	Fluix 1	Acceptable 2	Bé 3	Excel·lent 4
Apareixen totes les habilitats	En falta alguna	Surten totes les habilitats però no estan ben plantejades	Surten totes les habilitats però només una està ben plantejada	Surten totes les habilitats assignades i el seu plantejament és del tot correcte
Apareixen les habilitats tan en positiu com en negatiu	Les habilitats no estan plantejades des dels dos aspectes.	Estan coberts els dos aspectes però al menys 2 d'ells no estan ben treballats.	Estan coberts els dos aspectes però al menys 1 d'ells no està ben treballat.	Els dos aspectes es veuen clarament plasmats i de forma correcte
El text és clar, està ben organitzat i sense faltes d'ortografia	El text no s'entén bé i està ple d'errors.	El text s'entén bé però hi ha forces errors (+ de 5)	El text s'entén bé però hi ha algun error (- de 5)	El text és molt clar, està ben organitzat i no hi ha errors.
Surten tots els aspectes demandats inicialment (Nom del grup, habilitats, membres, personatges, atrezzo i guió)	Falten 3 o més elements de l'esquema plantejat	En falten 2	En falta només 1	Està tot complert

RÚBRICA PRESENTACIÓ AUDIOVISUAL

	FLUIX 1	ACCEPTABLE 2	BÉ 3	EXCEL·LENT 4
ELABORACIÓ DEL CONTINGUT	El contingut només s'ha copiat sense cap mena de reelaboració	Poc elaborat i no s'adapta gaire a les condicions del que es demanava	El contingut està força elaborat i s'adapta a les condicions demandades	El contingut està ben elaborat, s'adapta a les condicions demandades i té un enfocament original
ORGANITZACIÓ DEL CONTINGUT	Confús, incomplert, sense claredat. No toca tots els temes acordats.	Els diferents apartats tenen contingut però manca una relació i transició entre ells.	Ben organitzat i relacionat entre si	Mostra una bona planificació que proporciona una seqüència lògica i clara del contingut
AUDIO	La qualitat de l'àudio és poc clara fet que en dificulta la comprensió. Es donen interrupcions.	La qualitat de l'àudio és generalment clara tot i que hi ha canvis en el volum que en dificulten a vegades la comprensió. Es donen algunes interrupcions.	La qualitat de l'àudio és clara tot i que es donen petites interrupcions o canvis en el volum que en ocasions puntuals en dificulten la comprensió.	La qualitat de l'àudio és clara, i no hi ha canvis de volum ni interrupcions.
QUALITAT DE LA IMATGE	La imatge presenta poca nitidesa i amb manca de llum en la majoria d'escenes	La imatge presenta una nitidesa acceptable tot i que amb alguns alts i baixos en la qualitat de la llum.	La nitidesa de la imatge és en general bona tot i que en alguns moments hi ha manca de llum.	La nitidesa és molt bona i la llum al llarg de tot el video adequada.
EDICIÓ (títol, transicions i crèdits)	El video no presenta cap d'aquests elements	El vídeo presenta només un sol d'aquests elements	El vídeo presenta dos d'aquests elements	El vídeo presenta tots els elements.

Annex 8. Habilitats Socials i Assertivitat – Formulari d'Autoavaluació dels Vídeos

AVALUACIÓ DELS VÍDEOS FETS PELS COMPANYYS

Grup	
Quines habilitats creieu que han representat en el vídeo?	
Quines 2 coses us han agradat més del vídeo presentat? <ul style="list-style-type: none">••	
Destaqueu 2 coses que penseu podrien millorar el vídeo presentat: <ul style="list-style-type: none">••	
QUINA NOTA DEL 1 AL 10 LI POSARIEU AL VÍDEO?	NOTA

Annex 9. Habilitats Socials i Assertivitat – Formulari d'Autoavaluació Grupal

AVALUACIÓ DE LA FEINA FETA PEL VOSTRE GRUP

Què destacaríeu de la feina que heu fet tots aquests dies?

Quines 2 coses penseu que podríeu haver millorat de la feina feta?

Valoreu de forma consensuada el vostre treball com a grup repartint-vos 12 punts entre tots els membres de l'equip (poseu el nom i la puntuació):

-
-
-
-

VALOREU DEL 1 AL 10 TOTA LA FEINA FETA

Annex 10. Habilitats Socials i Assertivitat – Metodologia i Seqüenciació Didàctica

METODOLOGIA I SEQÜENCIACIÓ DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ DE L'AULA	TEMPORITZACIÓ	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	ACTIVITATS D'AVAUACIÓ
Sessió 1 i 2: Creem el guió!					
<p>Inicial</p> <p>-Recuperem les habilitats socials treballades amb anterioritat i entre tot el grup en plantejem un llistat.</p> <p>-Exposem el que serà la següent activitat: un guió en grups de 3 o 4 persones que crearan ells, en la que aparegui una situació en la que es vegin reflectides dues habilitats socials. S'han de veure en negatiu i en positiu.</p> <p>-Les consignes que han de seguir són les següents: el guió ha de ser creat en un Drive i compartit amb el grup i amb els docents; en el guió han de sortir les habilitats assignades; cal que s'especifiqui el paper dels diferents membres; vestuari i atrezzo.</p> <p>-Presentem la rúbrica que ha de guiar la tasca de creació del guió. La tenen disponible en un document al Moodle del centre.</p>	<p>Connexió a la xarxa</p> <p>Projector i pantalla</p> <p>Rúbrica guió escrit</p>	<p>Gran grup</p>	<p>20 minuts</p>	<p>Dos docents a l'aula</p>	<p>No són necessàries</p>

METODOLOGIA I SEQÜENCIACIÓ DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ DE L'AULA	TEMPORITZACIÓ	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	ACTIVITATS D'AVALUACIÓ
<p>Desenvolupament</p> <p>-Donem temps perquè creïn i comparteixin el document al Drive i comencin a treballar en l'elaboració del guió.</p> <p>-La sessió 2 també la tindran per poder treballar el guió.</p>	<p>Projector i pantalla</p> <p>Connexió a la xarxa</p> <p>Rúbrica guió escrit</p>	Grups de 3 o 4	30 minuts	Dos docents a l'aula	<p>S'observa i es valora el treball fet pels equips en la presa de decisions i el arribar a un consens en el plantejament del guió.</p> <p>S'utilitzen els criteris exposats a la rúbrica per valorar la tasca feta.</p>
<p>Síntesi</p> <p>-Recordem les consignes inicials amb els diferents ítems que ha de contenir el guió del Drive i la necessitat de que estigui ben compartit.</p>		Gran grup	5 minuts	Dos docents a l'aula	Es valorarà que s'hagin tingut en compte els diferents ítems i s'hagi compartit el document.

METODOLOGIA I SEQÜENCIACIÓ DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ DE L'AULA	TEMPORITZACIÓ	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	ACTIVITATS D'AVALUACIÓ
Sessió 3 i 4: 1, 2, 3 i...Acció!					
<p>Inicial</p> <p>-Donem uns minuts perquè els grups s'organitzin i exposin on han de gravar les escenes.</p> <p>-Si algun grup no ha finalitzat el guió disposarà de temps per fer-ho però no disposarà de més temps per gravar i si cal ho haurà de fer fora del centre.</p> <p>-Es presenta la rúbrica sobre la tasca audiovisual.</p>	<p>Connexió a la xarxa</p> <p>Projector i pantalla</p> <p>Rúbrica del treball audiovisual</p>	Grups de 3 o 4	10 minuts	Dos docents a l'aula	Valorem que el guió estigui acabat i els grups apunt per poder gravar.
<p>Desenvolupament</p> <p>-Els grups comuniquen l'espai del centre on assajaran i gravaran les escenes, i es distribueixen pels diferents espais.</p> <p>-La sessió 4 es destinarà també a la gravació.</p>	<p>Projector i pantalla</p> <p>Connexió a la xarxa</p> <p>Telèfon o càmera</p>	En grups de 3 o 4	40 minuts	Dos docents que aniran rotant pels diferents espais donant suport als grups.	S'observa i es valora el treball fet pels equips en el procés d'assaig i gravació.

METODOLOGIA I SEQÜENCIACIÓ DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ DE L'AULA	TEMPORITZACIÓ	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	ACTIVITATS D'AVAUACIÓ
<p>Síntesi</p> <p>-Es demana als grups la situació en la que es troba la tasca.</p> <p>-Es recorda als alumnes que és important contextualitzar bé les situacions aportant vestuari i attrezzo.</p> <p>-Recordem que només disposen d'una sessió més per poder gravar i acordem el dia de l'entrega dels vídeos editats.</p>		En grups heterogenis	5 minuts	Dos docents a l'aula	No és necessari

METODOLOGIA I SEQÜENCIACIÓ DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ DE L'AULA	TEMPORITZACIÓ	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	ACTIVITATS D'AVALUACIÓ
Sessió 5: Crispetes si us plau!					
Inicial -Demanem els vídeos als grups. -Presentem la valoració que hauran de fer dels vídeos dels companys.	Connexió a la xarxa Projector i pantalla Avaluació vídeos	Gran grup	10 minuts	Dos docents a l'aula	Valorem que l'entrega hagi estat feta el dia acordat.
Desenvolupament -Visualitzem els vídeos -Després de cada vídeo deixem uns minuts perquè els grups consensuin les avaluacions i les comentem en veu alta. -Cal que les avaluacions les enviïn al correu del docent.	Projector i pantalla Connexió a la xarxa	Gran grup En grups de 3 o 4	35 minuts	Dos docents a l'aula	S'analitzaran els vídeos partint dels criteris establerts a la rúbrica corresponent. S'analitzaran les propostes fetes pels grups i la seva dequació en positiu.
Síntesi -Es presenta l'autoavaluació que cada grup s'ha de fer.	Projector i pantalla Connexió a la xarxa	En grups de 3 o 4	10 minuts	Dos docents a l'aula	Es valorarà la presa de decisions i el arribar a acords de forma consensuada en la realització de l'autoavaluació.

Al principi de la següent sessió es presentarà als grups una valoració quantitativa i qualitativa de la tasca feta.

METODOLOGIA I SEQÜENCIACIÓ DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ DE L'AULA	TEMPORITZACIÓ	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	ACTIVITATS D'AVAUACIÓ
Sessió 1: Què és l'assertivitat?					
Inicial -Abans d'iniciar exposem les valoracions dels vídeos als grups. -A continuació presentem el nou tema i demanem als alumnes si saben que és l'assertivitat fent-ne una pluja d'idees.	Pissarra	Gran grup	20 minuts	Dos docents a l'aula	No són necessàries.
Desenvolupament -Demanem als alumnes que en parelles facin una recerca sobre el que és l'assertivitat i mirin de fer-ne una definició pròpia	Connexió a la xarxa	En parelles	20 minuts	Dos docents a l'aula	S'observa i es valora el treball fet per les parelles.
Síntesi -Posem en comú les definicions anotant-les a la pissarra. -Comparem les definicions i n'elaborem una conjuntament. -Demanem als alumnes que per la següent sessió portin colors	Pissarra	Gran grup	15 minuts	Dos docents a l'aula	Es valoren les definicions realitzades i la seva adequació a la temàtica.

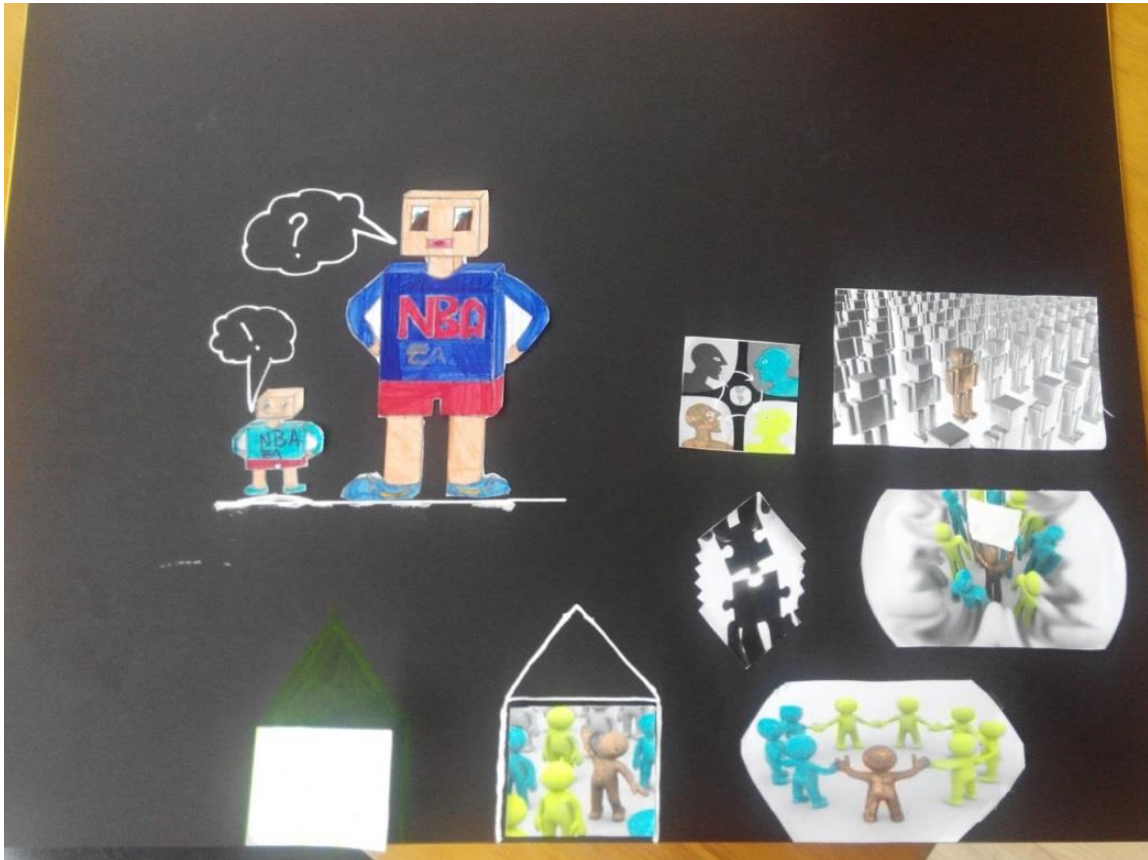
METODOLOGIA I SEQÜENCIACIÓ DIDÀCTICA

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ DE L'AULA	TEMPORITZACIÓ	ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	ACTIVITATS D'AVUACIÓ
Sessió 3 i 4: Donem color a l'assertivitat?					
Inicial -Recuperem la definició conjunta de la sessió anterior i l'anotem a la pissarra -Presentem la nova activitat: fer un pòster on es pugui veure reflectit el concepte d'assertivitat. L'única consigna és que no hi poden aparèixer lletres. Poden utilitzar qualsevol mena de material.	Pissarra Cartolina i estris per dibuixar	Gran grup	10 minuts	Dos docents a l'aula	No són necessàries.
Desenvolupament -Tenen temps per pensar i fer un esbós sobre el que volen plantejar a la cartolina	Connexió a la xarxa (per inspirar-se)	En parelles	40 minuts	Dos docents a l'aula	S'observa i es valora el treball fet per les parelles.
Síntesi -Recordem que tindran la següent sessió per acabar el pòster i entregar-lo.	Pissarra	Gran grup	5 minuts	Dos docents a l'aula	No són necessàries

A l'inici de la següent sessió presentaran els pòsters als companys, explicant que i com ho han representat.

Annex 11. Habilitats Socials i Assertivitat – Exemples de Pòsters de l'Assertivitat

Exemple 1:

Batalla Carabassa, Roger

Exemple 2:

Exemple 3:

